

KÖZLEMÉNY

A monetáris pénzügyi intézmények mérlegeinek alakulásáról a 2007. júliusi adatok alapján

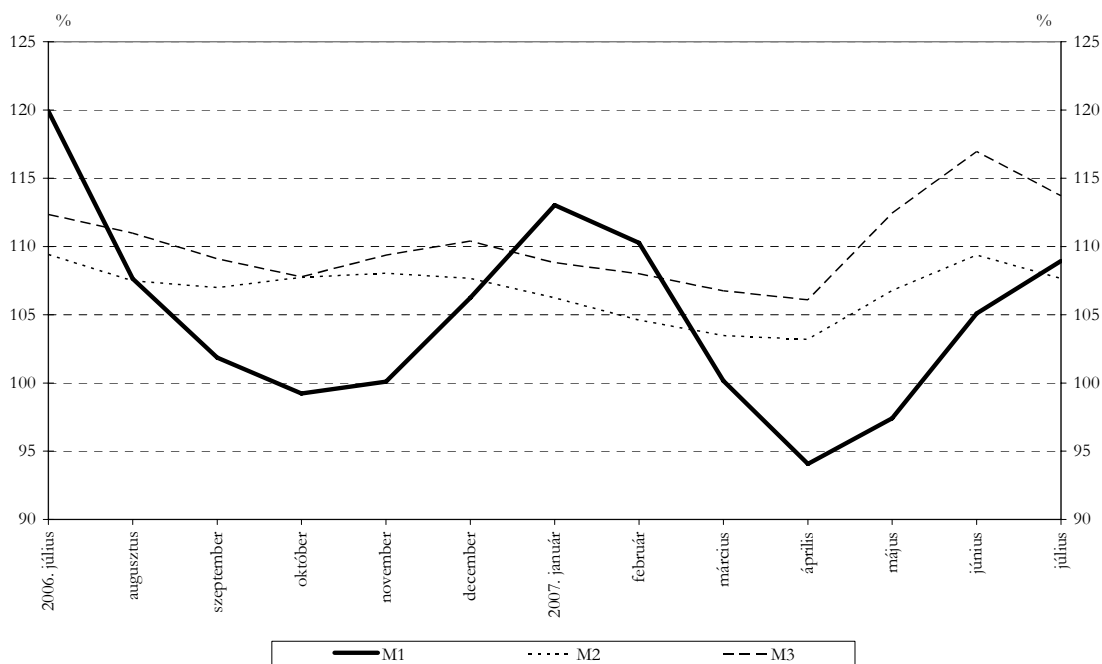
A jelen sajtóközlemény megjelenésével az MNB újfajta, 12 havi bázisú pénzmennyiségi indexek¹ publikálását kezdi meg — a 2006 januárjával kezdődő időszakra. Ezzel egyidejűleg megszünteti a 2001. decembere, mint fix bázis felhasználásával képzett pénzmennyiségi indexek közlését. Lásd

http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resource name=0708_monstatpubl_hu.xls 4.4. ill. 4.1. tábla.

2007. júliusban a **monetáris bázis** 49,3 milliárd forinttal 2672,9 milliárd forintra emelkedett. A **monetáris bázis (M0)** rövid bázisú évesített növekedési indexe² 108,8% volt.

Az M1 pénzmennyiségi index előző két hónapban tapasztalt növekedése folytatódott, míg az M2 és az M3 pénzmennyiség indexe mérséklődött. Az **M1** pénzmennyiség rövid bázisú évesített növekedési indexe ebben a hónapban 3,8 százalékponttal 108,9%-ra emelkedett. Az **M2** aggregátum rövid bázisú évesített növekedési indexe 1,7 százalékponttal 107,7%-ra, az **M3** pénzmennyiség indexe 3,2 százalékponttal 113,7%-ra mérséklődött.

1. ábra: A pénzmennyiségek rövid bázisú évesített növekedési indexei

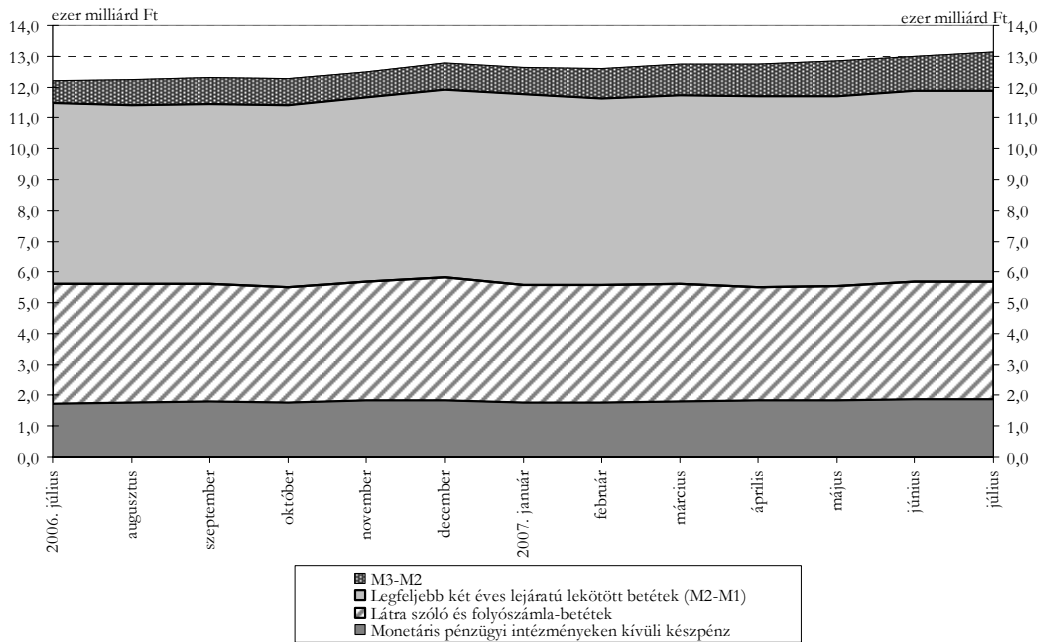

¹Lásd: Módszertani megjegyzések

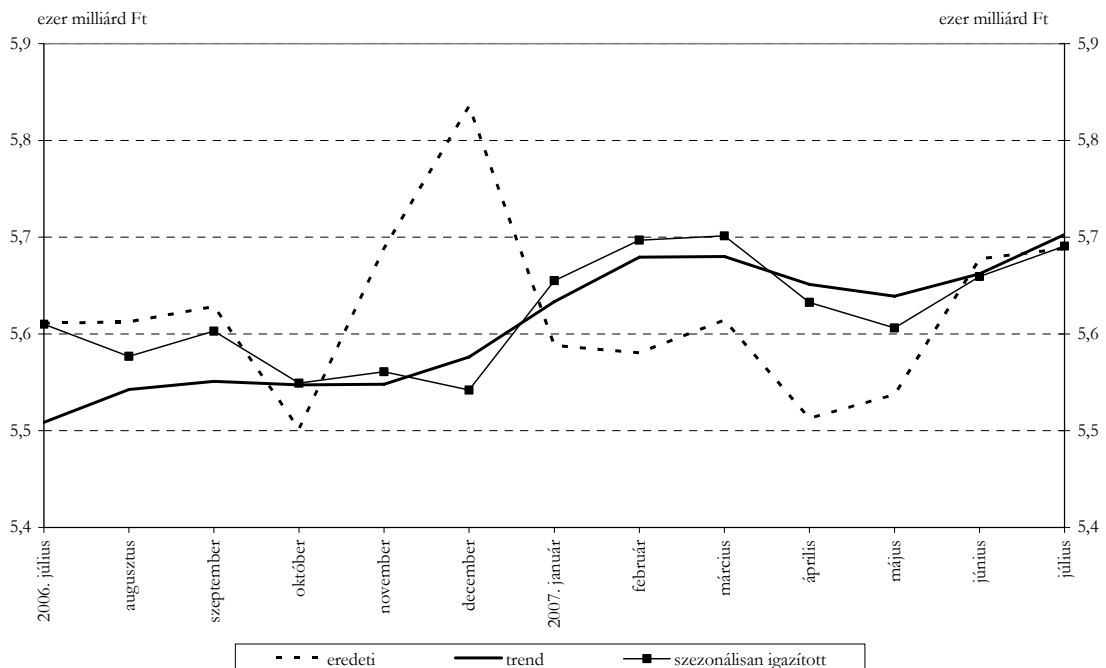
²Lásd: Módszertani megjegyzések

Az **M3** pénzmennyiség eredeti (szezonalisan nem igazított) állománya 145,3 milliárd forinttal 13144,3 milliárd forintra növekedett. Az **M1** (monetáris pénzügyi intézményeken kívüli készpénz, látra szóló és folyószámla betétek) részaránya 43,7%-ról 43,3%-ra csökkent, állománya 9,8 milliárd forinttal nőtt. A **M2-M1** (legfeljebb két éves lejáratú lekötött betétek) részaránya 47,8%-ról 47,1%-ra mérséklődött, az állomány 21,8 milliárd forintos csökkenése mellett. Az **M3-M2** (repó, pénzügyi alapok befektetési jegyei, két éven belüli hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok) részaránya a júniusi 8,5%-ról, 9,6%-ra emelkedett, állománya 157,2 milliárd forinttal nőtt. Ez utóbbi növekedést az egyéb belföldi szektorok tulajdonában lévő MNB kéthetes forintkötvény állománynövekedése okozta.

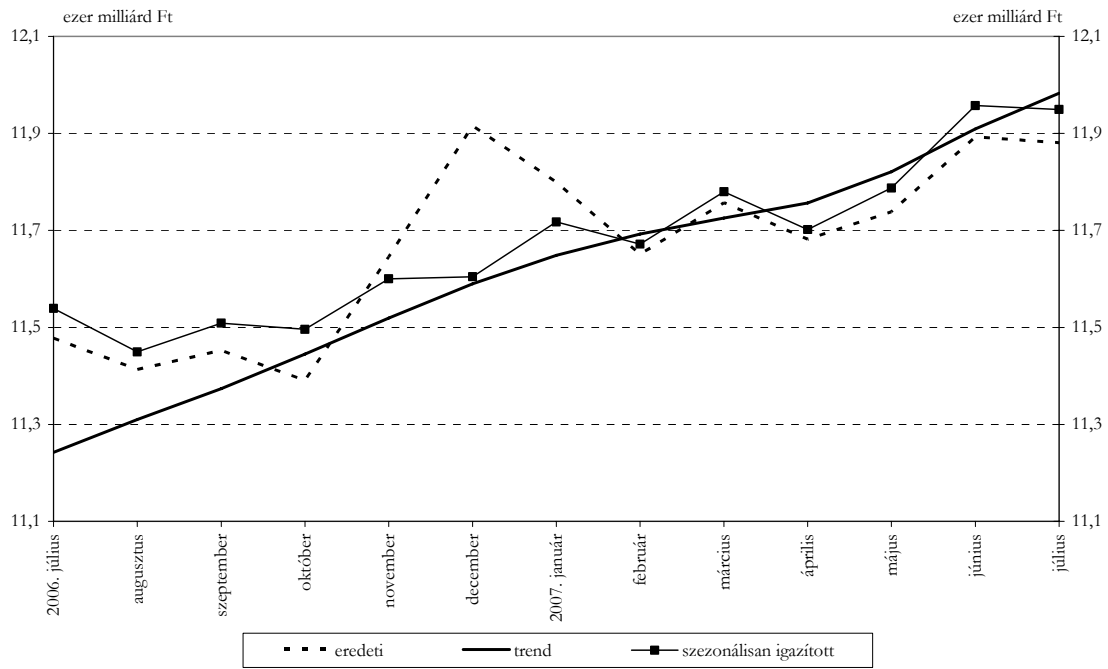
2. ábra: A pénzmennyiségek összetétele

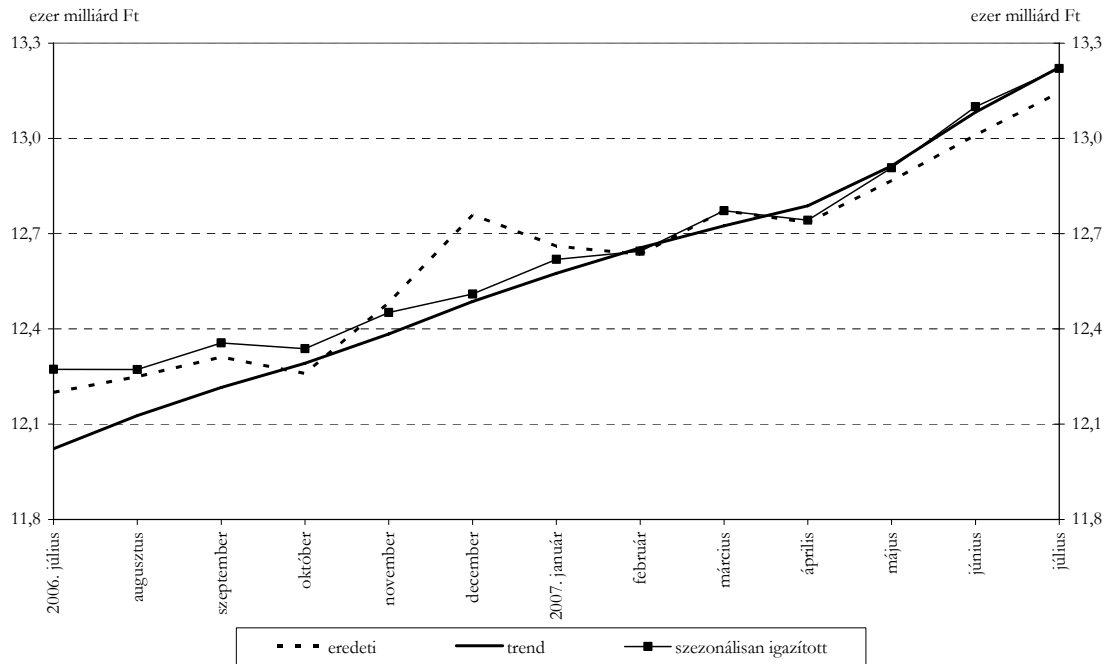
3. ábra: Az M1 állományának szezonálisan igazított adatai

4. ábra: Az M2 állományának szezonálisan igazított adatai

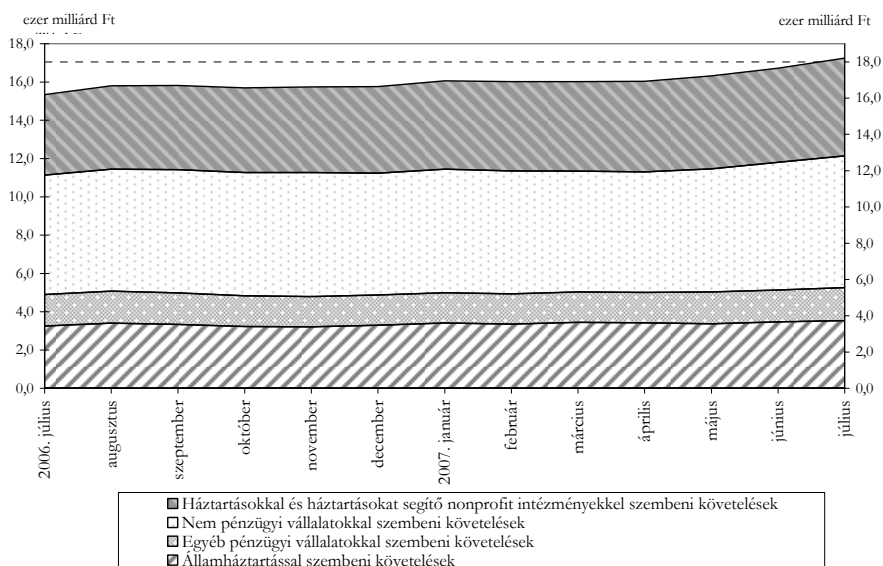
5. ábra: Az M3 állományának szezonálisan igazított adatai

A monetáris pénzügyi intézmények belföldi követeléseinek állománya, folytatva az áprilisban kezdődött növekedést, 550,2 milliárd forinttal 18202,3 milliárd forintra emelkedett, meghaladva ezzel az előző havi, eddigi legmagasabb szintet.

A belföldi követelések állományán belül a nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések állományának a legmagasabb a részaránya. Ez az arány júliusban változatlanul 39,9% volt. A monetáris pénzügyi intézmények háztartásokkal és háztartásokat segítő nonprofit intézményekkel szemben fennálló követeléseinek a teljes belföldi követelések állományához viszonyított aránya 0,2 százalékpontos emelkedéssel 29,6%-ra módosult. Az államháztartással szemben fennálló követelések részaránya 0,2 százalékponttal 20,5%-ra csökkent, az egyéb pénzügyi vállalatokkal szemben fennálló követelések aránya 0,1 százalékponttal 10,0%-ra nőtt.

6. ábra: A belföldi követelések állományának összetétele

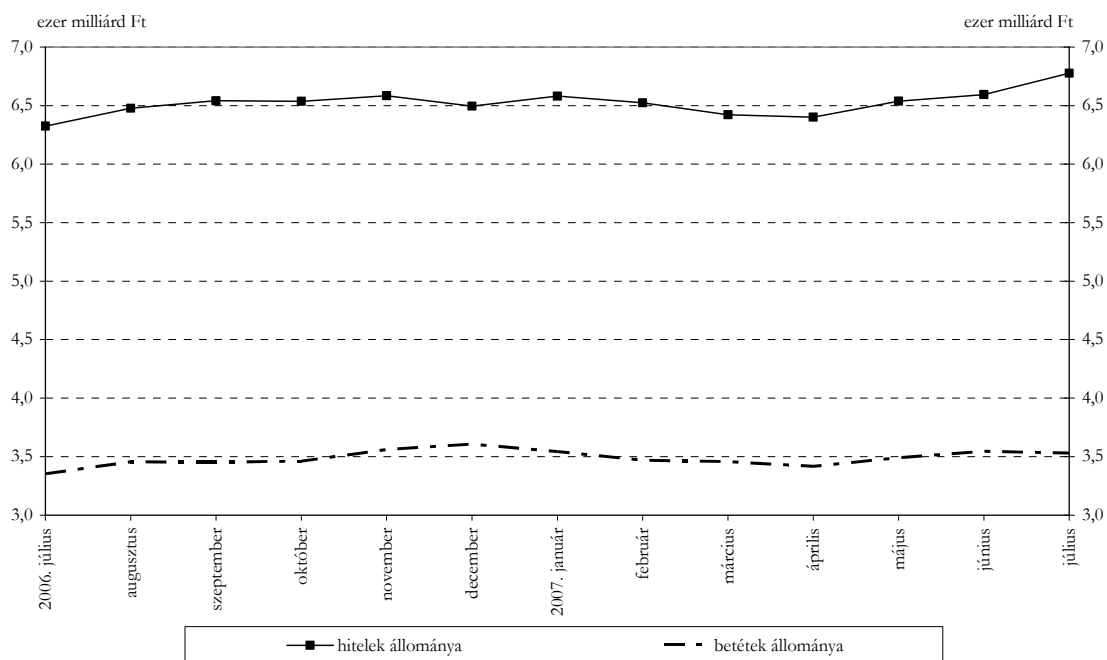

A monetáris pénzügyi intézmények által a **nem pénzügyi vállalatoknak** nyújtott hitelek állománya az előző két hónaphoz hasonlóan ismét emelkedett, 182,8 milliárd forinttal 6777,2 milliárd forintra, meghaladva ezzel az előző havi eddigi legmagasabb szintjét. A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelekben belül az éven belüli hitelek állománya 93,1 milliárd forinttal 2522,6 milliárd forintra nőtt. Az éven túli hitelek állománya júliusban 89,7 milliárd forinttal 4254,6 milliárd forintra bővült, ami szintén elérte eddigi legmagasabb szintjét. Az éven túli hitelekben belül a hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hitelek állománya csak kismértékben, 0,1 milliárd forinttal 1767,3 milliárd forintra, az 5 évnél hosszabb lejáratú hiteleké 89,5 milliárd forinttal 2487,2 milliárd forintra nőtt. A teljes hitelállományon belül továbbra is az éven belüli lejáratú hitelek aránya volt a legmagasabb, mely ebben a hónapban, 0,4 százalékpontos növekedés mellett, 37,2%-ot tett ki. Ettől alig maradt el az 5 évnél hosszabb lejáratú hitelek részaránya, mely, 0,3 százalékpontos növekedésével elérte a 36,7%-ot. A hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hitelek részaránya 26,1% volt.

A devizahitelek részaránya az éven belüli hiteleknél 28,1%-ról 28,3%-ra, a hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hiteleknél 44,9%-ról 45,5%-ra, az 5 évnél hosszabb lejáratú hitelek esetében 65,9%-ról 67,0%-ra változott. A teljes deviza hitelállomány 128,0 milliárd forinttal haladta meg az előző havi értéket. Ezen belül 67,6 milliárd forint tranzakcióból adódó növekedés, 60,4 milliárd forint pedig árfolyamváltozás következménye.

A szektor monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétállománya – az előző két hónap növekedésével ellentétben – 16,3 milliárd forinttal 3530,6 milliárd forintra mérséklődött. A betétek állományán belül 52,5% volt a látra szóló és folyószámla betétállomány aránya, 47,2% a lekötött betéteké, a repók állománya pedig 0,2%-ot tett ki. A látra szóló és folyószámla betétállomány május óta növekszik, júliusban 35,2 milliárd forinttal. Ezen belül 7,4 milliárd forinttal nőtt a forint betétállomány és 27,7 milliárd forinttal a devizában denominált betétek állománya. A legfeljebb 1 évre lekötött betétállomány 49,6 milliárd forinttal csökkent. Az egy évnél hosszabb lekötésű betétek állománya ebben a hónapban is alig változott, 0,1 milliárd forinttal mérséklődött. A repók állománya 1,7 milliárd forinttal csökkent.

7. ábra: A nem pénzügyi vállalatok hitelei és betétei

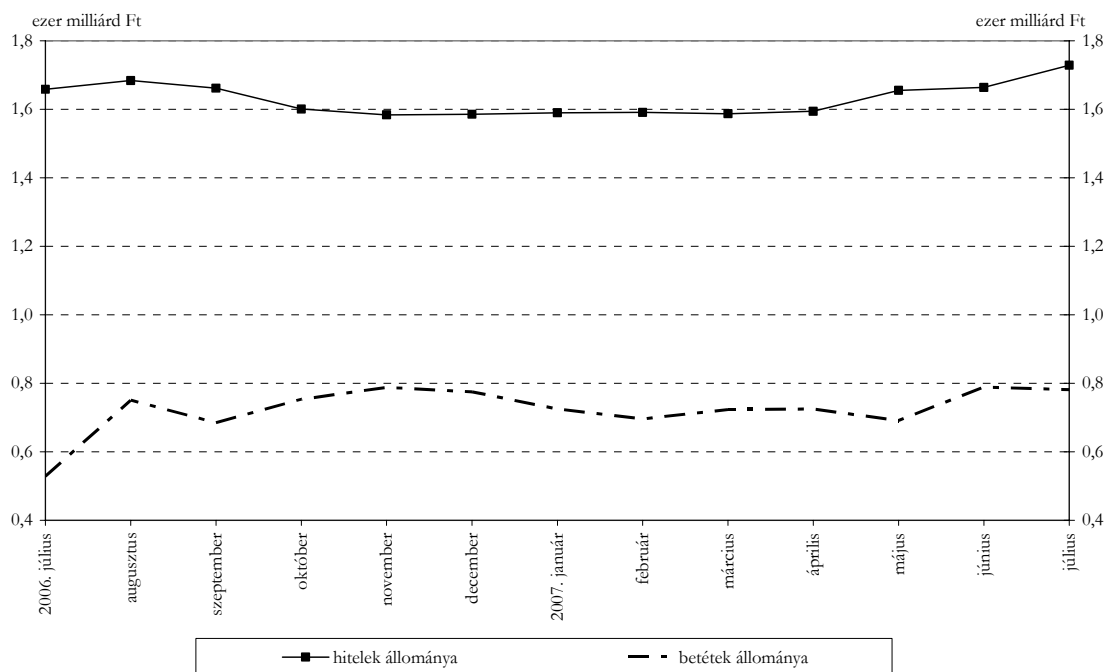

Az **egyéb pénzügyi vállalatoknak** nyújtott hitelek állománya április óta növekszik, a júliusi érték 64,6 milliárd forinttal haladta meg az előző havi értéket, így az állomány 1728,7 milliárd forintra emelkedett. Az összes hitelen belül legnagyobb aránnyal bíró hosszú, de legfeljebb 5 éves lejáratú hitelek részaránya 47,0%-ról 47,5%-ra, az 5 éven túli hitelek aránya 23,1%-ról 23,0%-ra, az éven belüli hiteleké 29,8%-ról 29,5%-ra módosult.

A forinthitelek állománya 3,1 milliárd forinttal mérséklődött, míg a devizahiteleké 67,7 milliárd forinttal nőtt. Ez utóbbi esetben tranzakcióból 36,3 milliárd forint, árfolyamváltozásból pedig 31,4 milliárd forint állománybővülés származott.

A szektor monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betéteinek állománya 2006. augusztus óta szinte változatlan szinten van, júliusban 6,7 milliárd forinttal 781,8 milliárd forintra csökkent. A látra szóló és folyószámla betétek állománya 6,5 milliárd forinttal, a lekötött betéteké 0,6 milliárd forinttal csökkent. A repók állománya 0,3 milliárd forinttal nőtt.

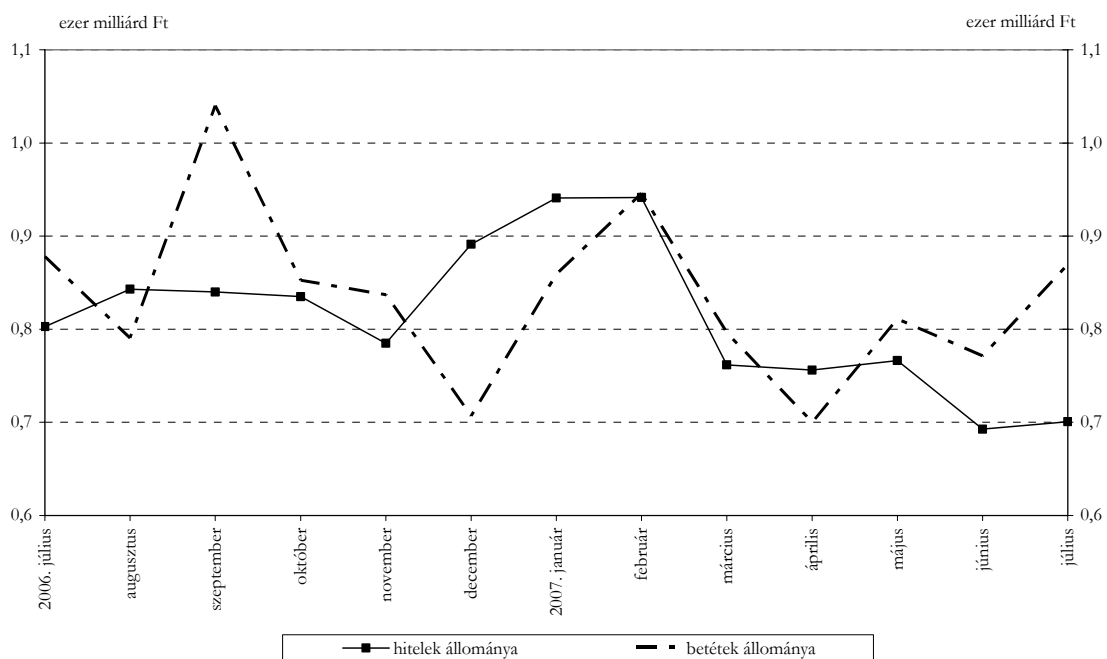
8. ábra: Az egyéb pénzügyi vállalatok hitelei és betétei

A monetáris pénzügyi intézmények által az **államháztartás**nak nyújtott hitelek állománya júliusban csak kismértékben módosult, 8,1 milliárd forinttal 700,7 milliárd forintra nőtt, tartva ezzel a múlt havi alacsony szintet.

Az államháztartás által a monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétállomány 98,3 milliárd forinttal 869,7 milliárd forintra nőtt, ami a központi kormányzat által elhelyezett betétek állományának 93,6 milliárd forint értékű, valamint a helyi önkormányzatok betétállományának 4,8 milliárd forint értékű növekedéséből adódik.

9. ábra: Az államháztartás hitelei és betétei

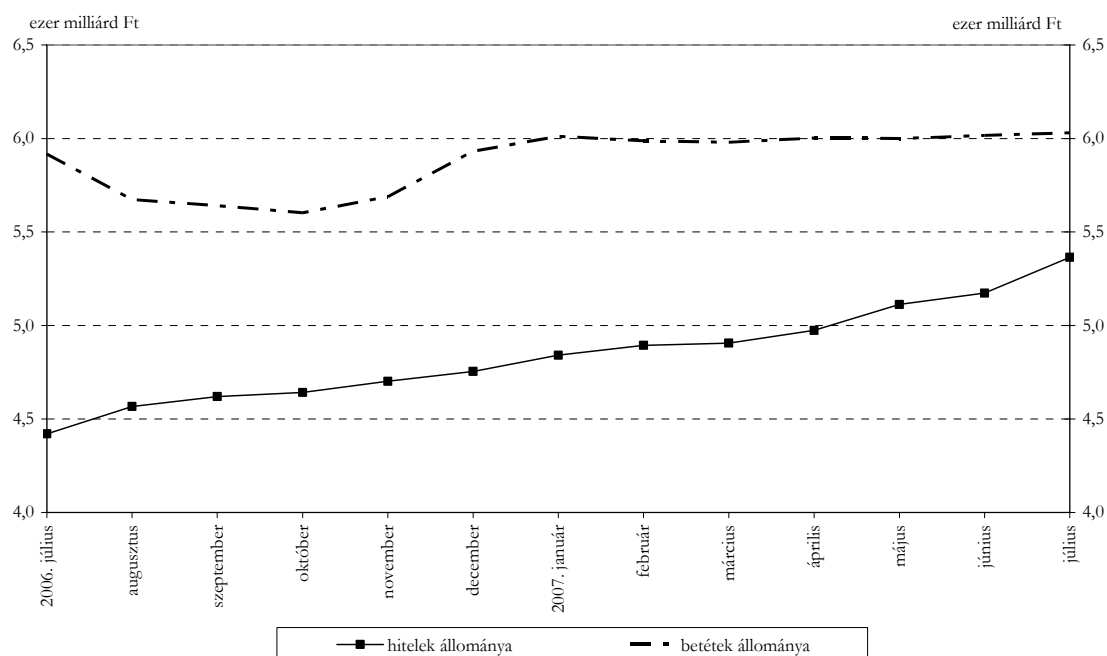

A háztartásoknak nyújtott hitelek állományában folytatódott az évek óta tartó növekedési tendencia, az állomány 191,5 milliárd forinttal 5364,3 milliárd forintra nőtt. A forintban nyújtott hitelek állománya 3,9 milliárd forinttal emelkedett, a devizahiteleké ennél jelentősebben, 187,6 milliárd forinttal nőtt. Ez utóbbi növekedés összetevői közül 131,7 milliárd forintos növekedés tranzakcióból, 55,9 milliárd forint növekedés pedig árfolyamváltozásból eredt. Az összes hitelállományon belül a devizahitelek részaránya júniushoz képest tovább emelkedett, 47,5%-ról 49,3%-ra. Ez az arány az elmúlt két évben folyamatosan nő, ebben a hónapban közel két és félszerese a 2005. júliusi értéknek.

A háztartások által a monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betétek állománya 2006. decembertől változatlanul a 6000 milliárd forintos szint közelében van. Az állomány júliusban 14,1 milliárd forinttal 6030,4 milliárd forintra emelkedett.

2006. júliushoz képest a háztartási hitelek állománya 21,4%-kal, míg a betéteké csupán 1,9%-kal emelkedett, így a két állomány közötti különbség az elmúlt egy évben 55,5%-kal csökkent.

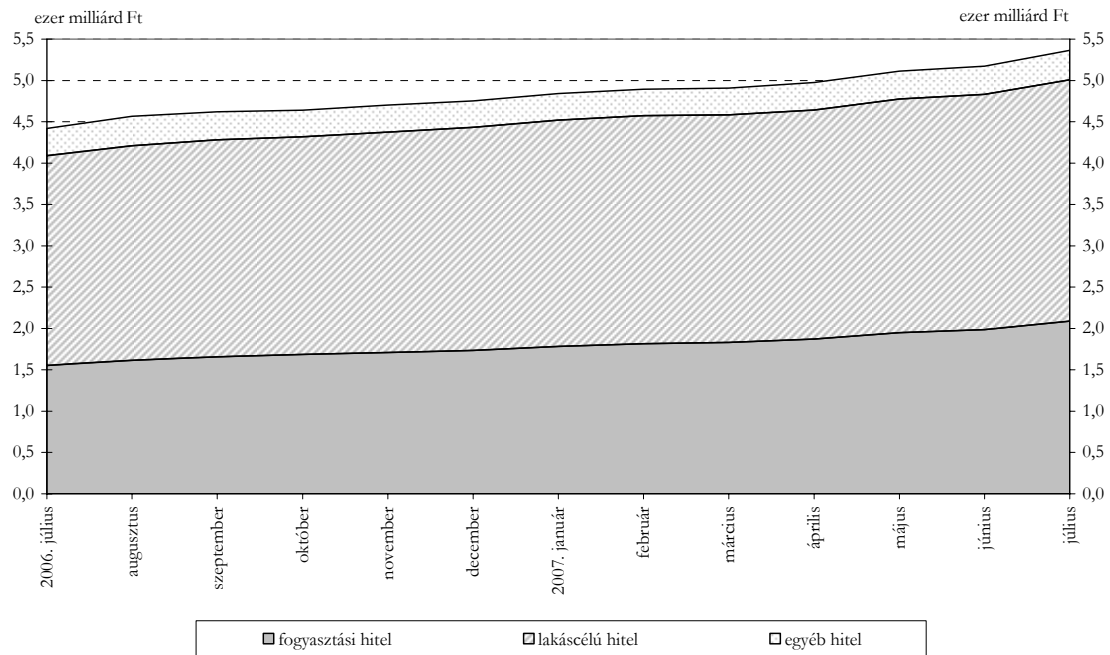
10. ábra: A háztartások hitelei és betétei

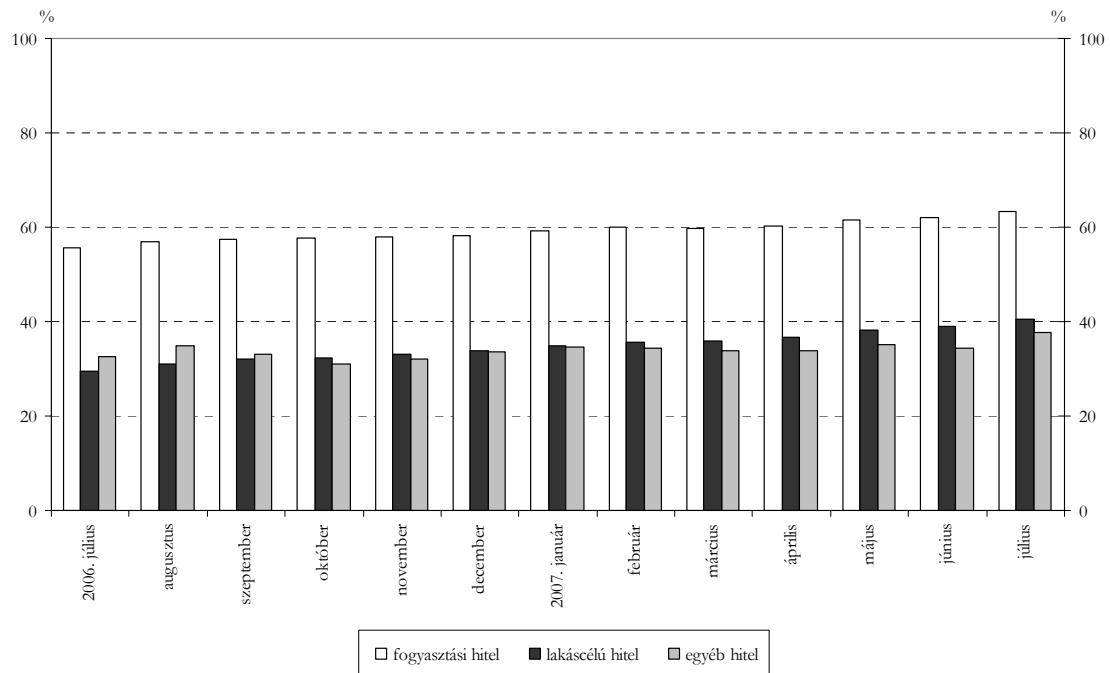
A háztartásoknak nyújtott hiteleken belül a hiteltípusonkénti részarány nem változott számottevően. A lakáscélú hitelek részaránya 54,4% volt, az állomány 73,9 milliárd forinttal növekedett. A lakáscélú hiteleken belül a devizahitelek aránya 38,9%-ról 40,6%-ra nőtt. A fogyasztási célú hitelek súlya a háztartásoknak nyújtott összes hitelen belül 38,9% volt, az állomány 100,9 milliárd forinttal emelkedett. A fogyasztási hitelek esetén a devizahitelek részaránya 62,0%-ról 63,4%-ra változott. Az egyéb hitelek állománya 16,7 milliárd forinttal nőtt, a hitelállományon belül 37,7% volt a devizahitelek aránya.

11. ábra: A háztartásoknak nyújtott hitelek állományának összetétele

12. ábra: A háztartásoknak nyújtott devizahitelek részaránya az egyes hiteltípusokon belül

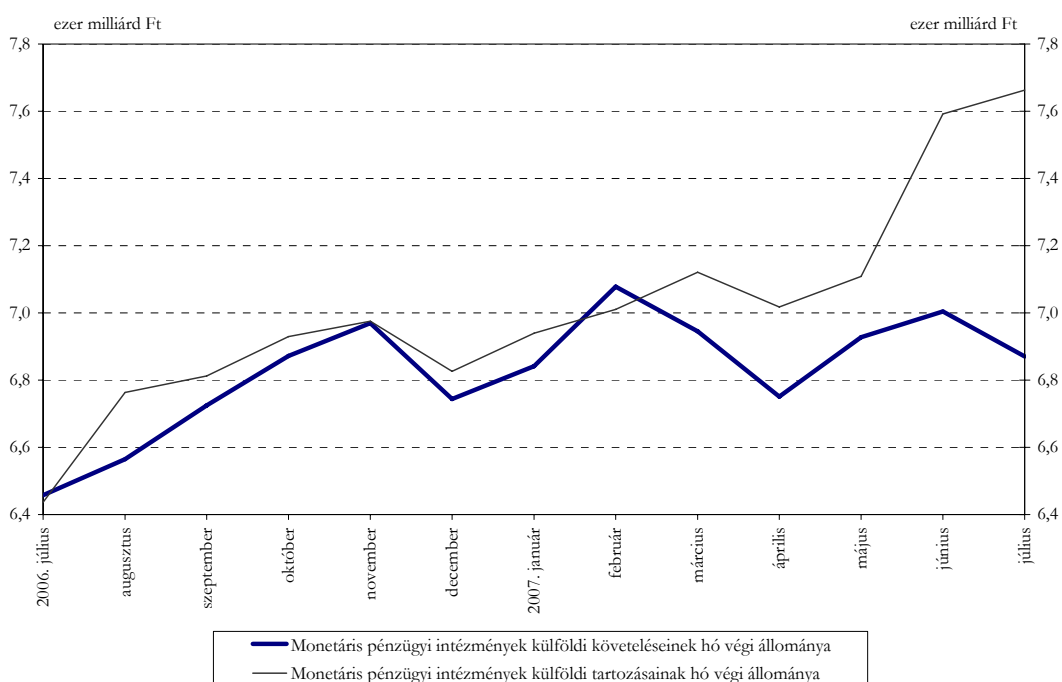
A háztartások által a monetáris pénzügyi intézményeknél elhelyezett betéteken belül 26,8 milliárd forinttal csökkent a látra szóló- és folyószámla betétek állományára. A lekötött betétek állományára 40,9 milliárd forinttal nőtt, ezen belül az éven belüli lejáratra lekötött betéteké 37,5 milliárd forinttal, az éven túli lejáratra lekötött betéteké 3,5 milliárd forinttal emelkedett.

2006. augusztus óta a **monetáris pénzügyi intézmények külföldi kötelezettségeinek** állománya – 2007. februártól eltekintve – meghaladja a **követelések** állományát. A külföldi követelések állománya 133,8 milliárd forinttal mérséklődött, a külföldi kötelezettségek állománya 71,3 milliárd forinttal emelkedett, így a szektor nettó követelés-állománya 205,0 milliárd forinttal csökkent.

A **jegybank külfölddel szembeni** követelés-állománya 1,9 milliárd forinttal csökkent, külföldi kötelezettség-állománya 10,0 milliárd forinttal nőtt. A nettó követelés-állomány 11,9 milliárd forinttal csökkent.

Az **egyéb monetáris pénzügyi intézmények külfölddel szembeni** nettó követelés-állománya 193,1 milliárd forinttal csökkent. Ez a külföldi követelés-állomány 131,9 milliárd forintos csökkenésének és a kötelezettség-állomány 61,3 milliárd forintos növekedésének eredményeként keletkezett.

13. ábra: A külföldi követelések és tartozások

Módszertani megjegyzések

A százalék- és viszonszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történik. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.

Az adatok összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében szükség van a szezonális ingadozások és a torzító tényezők kiszűrésére, ezért a monetáris aggregátumok idősorán szezonális igazítást végzünk. A trendadatokat a szezonális igazítás során azonosított egyedi hatásokhoz tartozó kiugró értékek, valamint a modell által nem magyarázott véletlen összetevők kiszűrésével kapjuk a szezonális hatástól megtisztított adatokból.

A közleményben szereplő 1 havi bázisú (vagy rövidebb bázisú) növekedési indexek képzése a trendadatokból történik úgy, hogy a tárgyidőszak adatát elosztjuk az előző hónap adatával, majd a hányadost a tizenkettedik hatványra emelve évesítjük. A trendadatok felhasználása azért szükséges, mert az 1 havi bázisú indexek változékonnyabbak, és a szezonális

kiszűrése nélkül egyedi hatásokat is tartalmazhatnak. Az évesítés hatására a rövidbázisú index összehasonlíthatóvá válik a többi éves indexszel.

Az új éves bázisú indexhez felhasznált képlet kiszűri az inflációból eredő árszintváltozás hatását, és emellett csak a tranzakciók által okozott állományváltozást veszi figyelembe – azaz nem tartalmazza az árfolyamváltozás, árváltozás és egyéb volumenváltozás hatását. Ezáltal pontosabb képet ad a pénzmennyiségek valóságos alakulásáról, mint az eddigiekben publikált 2001. decemberi fix bázisú index. Az új 12 havi bázisú index képlete:

$$a_t = I_t \cdot I_{t-1} \cdot I_{t-2} \cdot \dots \cdot I_{t-11} \cdot 100$$

$$I_t = \frac{\frac{L_{t-1} + T_t}{P_t}}{\frac{L_{t-1}}{P_{t-1}}}$$

ahol:

- t: a vonatkozási idő (hónap)
- a_t : az index a t-edik időpontra számítva
- L_t : a t-edik havi pénzmennyiségi állomány
- T_t : a t-edik havi tranzakció
- P_t : a t-edik havi árszint (1995 átlaga = 100).

A rövidbázisú indexek előnye, hogy kizárólag az utolsó hónap eseményeit tükrözik. Ezzel szemben az éves (az előző év azonos havi adatához viszonyított, 12 havi bázisú) indexek a teljes elmúlt év változásait reprezentálják, de ugyanakkor stabilabb viselkedést mutatnak.

A közleményhez felhasznált alapadatok az MNB Internetes honlapján http://www.mnb.hu/Resource.aspx?ResourceID=mnbfile&resourcename=0708_monstatpubl_buxls elérési útvonalon megtalálhatóak.

Budapest, 2007. augusztus 31.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA